

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Uitwerking vorige nota en het coalitieprogramma	4
1.1 Uitwerking nota "jeugd deugt" uit 2005	4
1.2 Coalitieprogramma "sprankelend en betrokken"	5
2. Landelijk beleid: Het Ministerie voor Jeugd en Gezin	6
3. Provinciaal beleid: De Provincie Zuid Holland	6
4. Regionaal beleid: het convenant ketenaanpak	7
4.1 Verwijsindex	8
4.2 Centra voor Jeugd en gezin	9
4.3 Coördinatie van zorg voor gezinnen met meervoudige problematiek	9
5. Gemeentelijk beleid	11
5.1 Jeugd en de WMO	11
5.1.1 Kadernota WMO	11
5.1.2 Een vernieuwingskuur, van vrijwilligerswerk naar vrijwillige inzet	11
5.1.3 Zorg voor gezondheid, nota lokaal gezondheidsbeleid Voorschoten	11
5.2 Jeugd en gezondheid	12
5.3 Jeugd en opvoeding	12
5.4 Jeugd en onderwijs	13
5.4.1 De scholen en de opvang	13
5.4.2 Lokaal onderwijsbeleid en de Lokaal Educatieve agenda	13
5.4.3 De Zorg Advies Teams (ZAT)	14
5.5 Jeugd en arbeid	14
5.6 Jeugd en veiligheid	15
5.6.1 Signaleringsoverleg	15
5.6.2 Jeugdpreventieteam (JPT)	15
5.6.3 Het 3-dimensionaal overleg	15
5.7 Jeugd en sport	15
5.8 Jeugd en Jongerenwerk	16
5.9 Jeugdactiviteiten in de buurthuizen	17
5.10 Jeugd en cultuur	18
5.11 Jeugdorganisaties en -subsidies	18
6. Twee speerpunten: CJG en Jeugdparticipatie	19
6.1 Het Centrum voor Jeugd en Gezin	19
6.2 Jeugdparticipatie	22
7. Financiële kaders	24

Inleiding

Met de meeste kinderen in Nederland gaat het goed. Uit internationaal onderzoek blijkt zelfs dat onze jeugd de gelukkigste ter wereld is (World Health Organisation survey 2008). In Nederland kan gesteld worden dat het met 85% van de jeugd goed gaat.

Bij 15% is sprake van (lichte) problematiek en bij een derde daarvan (5%) is sprake van zwaardere problematiek. Bij 1 tot 1,5 % van de gezinnen in Nederland is er sprake van meervoudige problematiek. Aangenomen mag worden dat deze percentages ook voor Voorschoten gelden.

De gemeente heeft de taak een breed aanbod te verzorgen voor alle jongeren. Hierbij gaat het om een snelle probleemsignalering en het op een juist traject plaatsen van de 5% kinderen met een zwaardere problematiek. Bij de gezinnen met meervoudige problematiek heeft de gemeente vooral een taak waar het gaat om coördinatie van zorg.

Bij het grote nationale onderzoek over het welzijn van kinderen en jongeren in Nederlandse gemeenten (Kinderen in Tel 2008) staat Voorschoten op de 256e plaats van de 443 gemeenten. Dit is gebaseerd op cijfers uit 2006. Het gaat dan om thema's als gezondheid, jeugdwerkloosheid, gebruik van de Jeugdzorg, kinderen in achterstandswijken, jeugdcriminaliteit kinderen in armoede, kindermishandeling, aantal tienermoeders, onderwijs en openbare speelruimte.

Nummer 1 is de minst aantrekkelijke gemeente voor kinderen. Voorschoten is dus een goede middenmoter, maar er is flinke ruimte voor verbetering. Deze verbetering hopen wij de komende jaren in te zetten.

Over hoeveel jongeren¹ hebben we het in Voorschoten eigenlijk?

Per 1 januari 2008 telde Voorschoten 4165 jongeren tussen de 0 en de 14 jaar (in 2004 was dit nog 4273). De groep 15 tot 19 jarigen telde per 1 januari 2008 1485 jongeren (in 2004 was dit 1328). Het aantal personen tussen de 19 en 24 jaar bedroeg per 1 januari 2008 957 personen (tegen 961 in 2004).

Wat doen we voor deze jongeren?

Met deze nota wordt de Raad geïnformeerd over alle landelijke en provinciale ontwikkelingen betreffende het jeugdbeleid en hun significantie voor de gemeentelijke situatie. Naast deze landelijke en provinciale ontwikkelingen, zijn er ook regionaal afspraken gemaakt die het Voorschotense jeugdbeleid de komende jaren voor een groot deel bepalen. Deze nota schetst de stand van zaken en geeft zo aan waar we de komende jaren naar toe willen en waarom.

De nota werkt toe naar de twee speerpunten die het Voorschotense jeugdbeleid de komende jaren kent en die hier worden toegelicht, namelijk:

- het centrum voor jeugd en gezin
- jeugdparticipatie

De nota is als volgt opgebouwd. Vanzelfsprekend komt de uitwerking van de vorige nota en het coalitieprogramma allereerst aan bod (hoofdstuk 1). Vervolgens gaan we via het landelijke beleid (hoofdstuk 2), naar het provinciale beleid (hoofdstuk3), om via het regionale beleid (hoofdstuk 4) uit komen bij het Voorschotense beleid in hoofdstuk 5. In dit hoofdstuk wordt jeugd in relatie tot een

---

¹ Onder de noemer "jongeren" vallen alle personen van 0 tot en met 23 jaar. In deze nota wordt bijvoorbeeld bij de jeugdgezondheidszorg ook gesproken over 0 tot 4 jarigen en 4 tot 19 jarigen. Maar het jeugdbeleid van de gemeente heeft betrekking op alle personen van 0 tot en met 23 jaar oud.

aantal andere onderwerpen beschreven (gezondheid, opvoeding, onderwijs, arbeid, veiligheid en sport).

Alle eerder behandelde onderwerpen leiden eigenlijk logischerwijs tot de twee speerpunten die voor de komende jaren gelden.

Bij het Centrum voor Jeugd en Gezin komen onderwerpen als de verwijsindex, het elektronisch kinddossier, één gezin – één plan, de jeugdgezondheidszorg, jeugd in de WMO en de ZAT's allemaal samen.

Bij het speerpunt Jeugdparticipatie gaat het vooral om de andere onderwerpen en wat de jeugd hier zelf van vindt en mee wil. Denk hierbij aan jeugd en onderwijs, sport, veiligheid gezondheid (bijvoorbeeld in relatie tot alcohol, overgewicht), jeugdactiviteiten. Thema's als jeugdoverlast² en hangplekken lenen zich ook uitstekend om in dit verband te behandelen, deze komen dan ook verder in deze nota niet aan bod. Uit cijfers van de politie blijkt de jeugdoverlast in Voorschoten gemeten naar landelijke normen zeer beperkt te zijn. Daarnaast wordt er bij het wijkbeleid ruimschoots aandacht aan besteed. Het lijkt dan ook zinnig dit onderwerp via het speerpunt jeugdparticipatie terug te laten komen.

Als hekkensluiser geeft hoofdstuk 7 een schematisch overzicht van de financiële structuur van het jeugdbeleid.

Bij het opstellen van de nota is de Centrale Adviesraad WMO (CAW) van de gemeente Voorschoten reeds in het voortraject betrokken. Het betreft hier een vrij technische nota die de stand van zaken schetst. Bij de uitwerking van de twee speerpunten zullen alle andere betrokken partijen uitgebreid worden geïnformeerd en geconsulteerd.

Voor het Centrum voor Jeugd en Gezin zullen een aantal bijeenkomsten en werkgroepen worden georganiseerd en ook voor wat betreft het onderwerp Jeugdparticipatie wordt er voor de zomervakantie een eerste bijeenkomst georganiseerd.

---

1. Uitwerking vorige nota en het coalitieprogramma

1.1 Uitwerking nota "jeugd deugt" uit 2005

De vorige nota jeugd beleid "jeugd deugt" dateert uit 2005. Sinds die tijd is er veel veranderd. De WMO is ingevoerd en er is een programmaministerie opgericht voor de jeugd, namelijk het ministerie van Jeugd en Gezin.

De vorige nota was opgebouwd rondom de drie leefgebieden: opvoedingsomgeving, scholingsomgeving en sociale omgeving. Het realiseren van een sluitende aanpak tussen deze drie leefgebieden was een van de belangrijkste onderwerpen. Het coördineren van zorg en de samenwerking tussen verschillende organisaties die zich met jeugd bezig houden zal ook in deze nota regelmatig terug komen.

Hieronder staan de actiepunten die in de vorige nota benoemd zijn en in hoeverre deze verwezenlijkt zijn:

<i>Onderwerp</i>	<i>Actiepunt</i>
<i>Algemeen</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voortzetten van het in gang gezette jeugd beleid<ul style="list-style-type: none"> • Dit actiepunt spreekt voor zich, het in gang gezette beleid is voort gezet. 2. Oprichten van een Platform jeugd beleid (een wens van diverse organisaties, zoals ook blijkt uit de inspraakavond met die organisaties)<ul style="list-style-type: none"> • Er is de afgelopen jaren op verschillende manieren geprobeerd te komen tot een werkend model voor jeugdparticipatie. Dit is helaas tot op heden niet structureel gelukt, vandaar dat jeugdparticipatie ook weer als speerpunt uit deze nota naar voren komt.
<i>Opvoedingsomgeving</i>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Evalueren van het signaleringsoverleg<ul style="list-style-type: none"> • Het signaleringsoverleg heeft 3 keer per jaar plaats tussen de gemeente, de politie en het Jeugd en Jongerenwerk. Dit overleg wordt door alle partijen als zeer nuttig ervaren. 4. Start van een zorgnetwerk in het basisonderwijs<ul style="list-style-type: none"> • Er draait een Zorg Advies Team (ZAT) in het basisonderwijs 5. Evalueren van het functioneren van het ZAT<ul style="list-style-type: none"> • In het beleidsoverleg behorende bij het ZAT wordt jaarlijks gekeken hoe het ZAT functioneert en wat er eventueel aangepast dient te worden. Dit is een speerpunt in de Lokaal Educatieve Agenda³ (LEA). 6. Evalueren Servicepunt oudercursussen<ul style="list-style-type: none"> • Dit servicepunt draait nog steeds naar tevredenheid. Hier kunnen ouders verschillende cursussen aanvragen, zoals: opvoeden zo, puber in huis en drukke kinderen. 7. Investeren in een verdergaande sluitende aanpak<ul style="list-style-type: none"> • Door middel van het convenant dat in de regio is gesloten wordt momenteel op regionaal niveau onderzocht hoe de sluitende aanpak verder verbeterd kan worden, zie coördinatie van zorg, 4.3.
<i>Scholing</i>	<ol style="list-style-type: none"> 8. Uitvoeren van het Onderwijsaandachtspunten Programma<ul style="list-style-type: none"> • Dit is opgenomen in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA). 9. Functioneren van de werkgroep lokaal onderwijsbeleid evalueren<ul style="list-style-type: none"> • Dit is opgenomen in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA). 10. Evalueren van het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL); tot het einde van het schooljaar 2004/2005 wordt de financieringsstroom gecontinueerd. Daarna moet er een besluit worden genomen over de voortgang<ul style="list-style-type: none"> • Er is besloten het RBL te continueren, dit is ondergebracht bij Holland Rijnland.

³ De Lokaal Educatieve Agenda is vastgesteld in de Raad van 18 december 2008. De LEA is in te zien op het gemeentehuis. Meer over de LEA in 5.4.2.

- Sociale leefomgeving**
11. Organiseren en uitvoeren van weekendactiviteiten in de Basement (voorheen het Open Jeugd Centrum) en feesten voor jongeren van 15 jaar en ouder (een wens van vele jongeren zoals blijkt het Lagerhuisdebat).
    - De Basement heeft het afgelopen seizoen een aantal goed bezochte activiteiten en feesten georganiseerd en gaat dit ook het komende seizoen weer doen.
  12. Invoeren van een aanbod buitenschoolse culturele activiteiten na een positieve evaluatie.
    - Er is een aantal buitenschoolse culturele activiteiten opgenomen bij de buitenschoolse sportactiviteiten, deze worden gezamenlijk aangeboden en hier wordt veel gebruik van gemaakt..
  13. Het realiseren van drie skatevoorzieningen in Voorschoten; in Vlietwijk, Noord-Hofland en Starrenburg (deze wensen kwamen ook naar voren uit het Lagerhuisdebat en uit de gesprekken van de wethouder met groep 8 van basisschool de Vos)
    - In Starrenburg is in 2005 een skatepark opgeleverd door de projectontwikkelaar. In mei 2006 is er door de gemeente een skatepark opgeleverd in Noord-Hofland. Een skatevoorziening in Vlietwijk was toen financieel niet meer haalbaar. Verder worden de ontwikkelingen in de Krimwijk afgewacht, waar ook een speelvoorziening is toegezegd.
  14. Een onderzoek naar en uitvoering van diverse vormen van participatie.
    - Komt terug als speerpunt bij deze nota.
  15. Evalueren van de monitor in het kader van overlast.
    - Er is geen monitor, overlast wordt besproken in het signaleringsoverleg. Er is geen sprake van structurele overlast.
  16. Uitwerken verkeersveiligheidsplan voor schoolgaande jeugd.
    - De verkeersveiligheid voor de schoolgaande jeugd is geïncorporeerd in de algemene werkzaamheden, bij alle werkzaamheden (zoals het aanleggen van wegen en fietspaden) wordt ook gekeken naar de schoolroutes. Zo is bij de Traverse ook rekening gehouden met de schoolgaande jeugd bij het plaatsen van de oversteekpunten.
    - Dit is opgenomen in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).
  17. Creëren van een nieuwe impuls voor het OJC (Basement), onder andere door een stichtingsbestuur en het bereiken van een bredere doelgroep
    - Het verbreden van de doelgroep is gelukt. Er is echter geen stichtingsbestuur, hiervoor waren helaas geen geïnteresseerde vrijwilligers te vinden. Het Jeugd en Jongerenwerk beheert de Basement
  18. Meer activiteiten in de buurthuizen voor jeugd tot 16 jaar.
    - Dit actiepunt is bereikt. Noord-Hofland heeft een jongerenruimte. Boschgeest heeft verschillende activiteiten voor de jeugd en ook Vlietwijk heeft een goed lopende kinderclub en sinds kort ook een jongerenactiviteit.
-

1.2 Coalitieprogramma “sprankelend en betrokken”

De laatste jeugdnota dateert van 2005 en in maart 2006 waren er gemeenteraadsverkiezingen. Na deze verkiezingen sloten CDA, PvdA en GroenLinks een coalitieakkoord. Met betrekking tot jeugd zijn hierin een aantal actiepunten genoemd en wordt de richting van het jeugd- en jongeren beleid als volgt gedefinieerd:

Het jeugd- en jongerenbeleid richt zich in belangrijke mate op preventie en dus op jeugd waarmee het goed gaat. Daarnaast blijft er ook aandacht nodig voor die jongeren waar het minder goed mee gaat.

De volgende actiepunten zijn benoemd, namelijk:

1. Het breder samenstellen van de jeugdraad, bijvoorbeeld met een afvaardiging uit sport- en scouting- en muziekverenigingen; dit actiepunt en het volgende worden verder uitgewerkt in het project Jeugdparticipatie dat in 2009 zal worden gestart.

2. De gemeente zal de verbrede jeugdraad vaker consulteren en informeren;
3. Jongeren waarmee het niet goed gaat worden zo vroeg mogelijk actief benaderd (met behulp van signalering uit de netwerken en bewonersorganisaties). Aan dit actiepunten is voldaan en hier zal ook in de komende jaren met de oprichting van een Centrum voor Jeugd en Gezin (verder CJG) veel aandacht aan besteed worden.

Als opdracht aan het college is gesteld dat de Nota Jeugdbeleid (Jeugd deugt) zou worden uitgewerkt tot een plan van aanpak. Tot een plan van aanpak is het niet gekomen, maar de actiepunten uit de vorige nota zijn wel bijna allemaal afgehandeld, zoals in het schema hierboven valt af te lezen.

2 Landelijk beleid: Het Ministerie voor Jeugd en Gezin

Sinds 2007 is er een nieuw programma ministerie, namelijk het programmaministerie voor Jeugd en Gezin. Motto van dit ministerie is: Alle kinderen en jongeren moeten kansen krijgen om zich goed te ontwikkelen, ongeacht culturele achtergrond of handicap. Centraal in het beleidsprogramma staan dan ook vijf voorwaarden voor de goede ontwikkeling van kinderen. Kinderen moeten:

- gezond opgroeien
- veilig opgroeien
- een steentje bijdragen aan de maatschappij
- talenten ontwikkelen en plezier hebben
- goed voorbereid zijn op de toekomst

Het ministerie voor Jeugd en Gezin is verantwoordelijk voor de samenhang in het jeugd- en gezinsbeleid. Er wordt nauw samengewerkt met andere ministeries die met jeugd te maken hebben.

Met de komst van dit nieuwe ministerie staan er veel plannen op stapel voor de toekomst. Aan gemeenten de opdracht om inhoud te geven aan deze nieuwe ontwikkelingen. De meest ingrijpende opdrachten die het ministerie de gemeenten heeft gegeven zijn:

- Uiterlijk 2011 heeft iedere gemeente in Nederland een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- Er komt een elektronisch kinddossier (EKD), plan was per 01/01/08 maar die datum is niet gehaald.
- Er komt een verwijzindex voor risicjongeren (VIR) per 01/01/09
- Implementeren van de aanpak van hulpverlening aan gezinnen via het model "één gezin, één plan"

Al vier deze opdrachten komen terug in hoofdstuk 4 over Convenant ketenaanpak en in de uitwerking van het CJG.

3. Provinciaal beleid: De Provincie Zuid Holland

Ook de provincie heeft een grote vinger in de pap voor wat betreft het gemeentelijke jeugdbeleid. In september 2008 heeft de Provincie Zuid Holland zijn ontwerpbeleidskader jeugd 2009–2012 "Samen aan zet voor de jeugd" gepresenteerd. In dit beleidskader stelt de Provincie zich tot doel om "aan het eind van 2012 een effectieve en efficiënt werkende keten van jeugdzorg te hebben, waarbij preventie en nazorg een wezenlijk onderdeel vormen⁴".

---

⁴ Zie: Samen aan zet voor de jeugd , ontwerp beleidskader Jeugd 2009–2012 van de provincie Zuid Holland, blz.5.

De verantwoordelijkheid van de Provincie Zuid Holland strekt zich uit over de provincie minus het stadsgewest Haaglanden en de stadsregio Rotterdam.

Partners van de provincie bij het nastreven van deze doelstelling zijn:

- het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin, maar natuurlijk ook de ministeries van Justitie en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- de andere provincies en grootstedelijke regio's;
- zorgverzekeraars;
- gemeenten
- en natuurlijk de ouders en opvoeders zelf.

De provincie Zuid-Holland stelt middels de Regionale Agenda Samenleving (RAS) in de periode 2009-2012 jaarlijks circa € 1,7 miljoen beschikbaar voor de gemeenten in de regio Zuid-Holland Noord. Deze zogenaamde RAS-middelen zijn bestemd voor het inkopen van licht ambulante hulp. Het gaat dan om directe hulp aan gezinnen zoals vormgegeven in projecten als Homestart en het opzetten van jeugdmaatschappelijk werk. Ruim € 1,2 miljoen is bestemd voor de regio Holland Rijnland (waartoe Voorschoten behoort) en ruim € 450.000,- voor de regio Rijnstreek. Van het totale bedrag mag €150.000 aan coördinatiekosten besteed worden en de rest van het bedrag is geormerkt voor directe hulpverlening.

Belangrijke randvoorwaarde bij besteding van deze RAS-middelen is dat de huidige inzet van middelen door de gemeenten niet vermindert. De RAS-middelen zijn bedoeld om hulp in te zetten die binnen het reguliere aanbod niet of onvoldoende aangeboden kan worden en waarvoor veelal moet worden doorverwezen naar geïndiceerde vormen van ambulante jeugdzorg. Bij de inzet van de RAS middelen wordt gekozen voor een regionale aanpak waarbij op basis van een inventarisatie wordt bekeken welke hulp binnen de (totale) regio extra benodigd is.

Er is een voorstel ingediend bij de Provincie ter besteding van de RAS-middelen voor de periode 2009-2012. Op dit moment is hier nog geen beslissing over genomen.

4 Regionaal beleid: het convenant ketenaanpak

Op 16 maart 2007 hebben 15 gemeenten in Zuid Holland Noord⁵, de regionale zorginstellingen én de provincie Zuid-Holland het convenant "ketenaanpak jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning" ondertekend voor de periode 2007-2010. De uitwerking van het convenant wordt voor een groot deel mogelijk gemaakt door een extra budget dat door de provincie beschikbaar is gesteld voor 2007 en 2008. Met de uitwerking van alle beoogde doelstellingen is in augustus 2007 een start gemaakt.

De volgende drie trajecten zijn gekozen om middels het convenant uit te werken, namelijk:

- Verwijsindex,
- Centra voor Jeugd en Gezin, en
- Coördinatie van zorg.

Doel van het convenant is om door de realisering van deze trajecten te komen tot een sluitende aanpak voor jeugdigen met problemen.

De praktische uitvoering van het convenant ketenaanpak ligt bij de verschillende beleidsambtenaren van de deelnemende gemeenten. Zij komen eens in de zes weken bij elkaar. Verder is er een

---

⁵ Het convenant is ondertekend door: Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen en Voorschoten. Zoeterwoude hoort ook bij deze regio, maar heeft het convenant niet ondertekend.

stuurgroep, met daarin de wethouders van Alpen aan de Rijn, Katwijk en Leiden. Uiteindelijke besluitvorming vindt plaats in de lokale gemeenteraden en het Dagelijks bestuur van Holland Rijnland. De evaluatie van de uitvoering van het convenant zal ook middels deze kanalen verlopen.

4.1 Verwijsindex

De Verwijsindex risicjongeren (VIR) is een ICT-toepassing die risicomeldingen van jongeren tot 23 jaar registreert. Het gaat daarbij om jongeren bij wie zich problemen voordoen waardoor hun persoonlijke ontwikkeling wordt bedreigd en waardoor zij buiten de maatschappij dreigen te vallen. Hulpverleners uit de jeugdketen die jongeren helpen, melden het risico. Denk bijvoorbeeld aan hulpverleners die actief zijn in de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, de jeugdzorg of bij justitie. Wanneer er al eerdere meldingen over de jongere zijn gedaan, dan worden de betrokken instanties actief geïnformeerd over elkaars melding.

Het systeem geeft verder geen inhoudelijke informatie over de melding of de aard van de problemen, dus geen “*wat* gegevens maar *dat* gegevens”. De portefeuillehouders van de Holland Rijnland en de Rijnstreek gemeenten hebben besloten tot de aanschaf van het systeem van MultiSignaal, het systeem dat door de meeste Nederlandse gemeenten is aangeschaft.

Voor de implementatie van het systeem en de begeleiding bij alle stappen wordt een extern bureau ingehuurd dat ook in de regio Midden Holland⁶ het systeem van Multisignaal heeft geïmplementeerd. Naast de technische aspecten dient elke organisatie een risicoprofiel te maken en moet duidelijk omschreven zijn wat men onder een signaal verstaat.

Daarnaast moet een convenant verwijsindex worden opgesteld en zal een privacyprotocol moeten waarborgen dat er zorgvuldig wordt omgegaan met persoonsgegevens.

Belangrijk is uiteraard ook afspraken over welke instelling bij welke soort melding in actie komt om de nodige zorg te coördineren.

Naar verwachting is de Verwijsindex vanaf 1 juli 2009 operationeel in Voorschoten.

Relatie met elektronisch kinddossier

Omdat de Verwijsindex en het Elektronisch Kinddossier nogal eens met elkaar verward worden, hier een korte toelichting van de relatie tussen de twee. Vanaf 1 januari 2009 krijgt ieder kind dat in Nederland wordt geboren een elektronisch kinddossier jeugdgezondheidszorg (EKD JGZ). Dit dossier bevat informatie over het kind, de gezinssituatie en de omgeving volgens het motto: geen kind buiten beeld.

Consultatiebureauartsen en –verpleegkundigen van de jeugdgezondheidszorg houden het EKD JGZ bij. In feite betreft het EKD het digitaliseren van een reeds bestaande papieren dossier dat altijd al door de medewerkers van de jeugdgezondheidszorg 0–18 werd bijgehouden. Vanuit dit dossier kunnen signalen naar voren komen, die gemeld worden in de verwijsindex, net zoals dat vanuit de dossiers van andere partijen geschiedt.

In de regionale werkgroep Verwijsindex nemen de volgende gemeenten deel: Katwijk (trekker), Teylingen en Lisse.

---

⁶ De regio Midden Holland omvat de volgende gemeenten: Bergambacht, Bodegraven, Boskoop, Gouda, Moordrecht, Nederlek, Nieuwerkerk a/d IJssel, Ouderkerk, Reeuwijk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen en Zevenhuizen–Moerkapelle.

De regio Midden Holland vormt samen met de regio Zuid Holland Noord de “Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg –regio Midden Holland”, waarbinnen het implementatietraject van het EKD wordt uitgevoerd.

4.2 Centra voor Jeugd en Gezin

In het CJG moeten ouders, kinderen, jongeren en professionals snel, gemakkelijk en vanzelfsprekend terechtkunnen met allerlei vragen over opvoeden en opgroeien. Het moet een herkenbare, laagdrempelige (eventueel ook 'virtuele') plek zijn met een duidelijk loket waar men gemakkelijk terecht kan. Bijvoorbeeld in de nabijheid van school, buurt/wijk, eerstelijnsgezondheidszorg. Alle gemeenten moeten in 2011 beschikken over een CJG.

Voorschoten neemt deel aan de regionale werkgroep CJG, samen met Alphen aan den Rijn (trekker), Leiderdorp, Nieuwkoop, Noordwijk en Kaag en Braassem.

Deze werkgroep heeft de volgende opdracht:

- Opstellen regionale basisvisie op CJG en een functioneel pakket van eisen voor CJG.
- Het monitoren van initiatieven voor CJG in de regio. Het beschrijven daarvan en volgen van de CJG's.
- Het beschrijven van meerdere modellen voor een CJG (fysiek, virtueel, "satellieten", grotere en kleinere gemeenten e.d.)
- Inventariseren van slaag- en faalfactoren bij het ontwikkelen van CJG. Opstellen van handvatten en suggesties voor CJG ontwikkeling in de regiogemeenten.
- Actief bijdragen aan het verspreiden van de verzamelde inzichten in de regio ter ondersteuning van gemeentelijke projectleiders en betrokken ketenpartners.

Inmiddels is een regionale basisvisie voor Centra voor Jeugd en Gezin besproken in het PHO sociale agenda Holland Rijnland en Rijnstreek⁷. Al werkende zal verdere aanscherping van dit document plaatsvinden. De werkgroep CJG richt zich vooral op de ontwikkeling van de frontoffice van het CJG.

Virtueel CJG

Met een virtueel CJG kan een brede doelgroep anoniem en 24 uur per dag van informatie worden voorzien. Ook een digitaal consult kan tot de mogelijkheden behoren. De drempel wordt hiermee verlaagd en wanneer noodzakelijk vindt (op afspraak) een consult in het fysieke CJG plaats. Vooral voor werkende ouders en jongeren zelf kan een website van het CJG erg handig zijn.

Het virtuele CJG kan gezien worden als een versterking van de frontoffice. Bij de ontwikkeling van een virtueel CJG is het belangrijk om aan te sluiten bij landelijke initiatieven en een koppeling te maken met de bestaande sites in de regio en provincie (zoals de jongerenwebsites).

De opzet van zo'n virtueel CJG vereist specifieke deskundigheid, extra inspanning en middelen.

De regionale mogelijkheden en kosten worden verkend.

4.3 Coördinatie van zorg voor gezinnen met meervoudige problematiek

Het derde traject is gericht op verbetering van de ketensamenwerking, met daarbinnen duidelijke afspraken over de coördinatie van zorg bij gezinnen met meervoudige problematiek.

Bureau Partners in Jeugdbeleid heeft in opdracht van de regio een plan van aanpak geschreven onder de noemer "**één gezin één plan**". De bedoeling is dat alle organisaties die in de convenant-gemeenten werken met jeugd via dit plan van aanpak gaan werken, zo ook in Voorschoten. Momenteel wordt het personeel van deze organisaties hierin getraind.

Hierbij is het de bedoeling dat een gezin niet (meer) van de ene naar de andere instantie gestuurd wordt en dat elke instantie zijn eigen plan trekt, maar dat de hulpverleners als het ware om het gezin heen staan en een gezamenlijk plan van aanpak opstellen en de voortgang bewaken. Duidelijk is

---

⁷ De samenwerkingsverbanden Holland Rijnland en de Rijnstreek vormen samen de regio Zuid Holland Noord, beide samenwerkingsverbanden hebben een eigen portefeuillehoudersoverleg, maar werken op onderdelen nauw samen.

daarbij wie de zorg in het gezin coördineert. Voor dit laatste wordt het opschalingsmodel, zoals dat in Almere gebruikt wordt⁸, aangepast aan de situatie in Zuid Holland Noord. Vervolgens zal dit model in het najaar worden ingevoerd. Het opschalingsmodel (ook wel escalatieladder genoemd) regelt wie de coördinatie van de zorg ter hand neemt in situaties van oplopende ernst van de problemen. Omdat er in dit traject vooral wordt aangesloten bij dat wat er al is, wordt ook de methodiek van integrale gezinsplannen samen met professionals uit de regio ontwikkeld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van beschikbare kennis en goede voorbeelden, die vervolgens op basis van ervaringen worden aangepast.

Naar verwachting zullen na de zomer drie tijdelijke procescoördinatoren worden aangesteld, die (samen met anderen) ervaring gaan opdoen met het opstellen van integrale gezinsplannen en daarmee bijdragen aan het bijstellen van de methodiek. Meerwaarde wordt verwacht van het waar nodig vroegtijdig betrekken van niet geïndiceerde jeugdzorg (door Cardea en Activite) en geestelijke gezondheidszorg (GGZ)⁹.

Bij dit traject vindt niet alleen afstemming plaats met de andere trajecten, maar worden ook ketenpartners betrokken die niet medeondertekenaar van het convenant zijn, zoals de Raad voor de Kinderbescherming en het onderwijsveld.

Tevens wordt gewerkt aan scenario's voor het inzetten van (bestuurlijke) doorzettingsmacht in risicosituaties¹⁰. Dit is van belang wanneer, ondanks alle afspraken en goede inzet, de hulp niet of niet tijdig beschikbaar komt of wanneer een gezin weigert de geboden hulp te aanvaarden. Hierover moeten op gemeentelijk niveau afspraken gemaakt worden.

In de regionale werkgroep coördinatie van zorg nemen de volgende gemeenten deel: Leiden (trekker), Kaag en Braassem (voorheen Alkemade en Jacobswoude) en Hillegom.

---

⁸ Almere kent een opschalingsmodel voor coördinatie van zorg dat is onderverdeeld in vier stappen:

1. **Basisvoorzieningen:** de coördinatie van zorg ligt bij de basisvoorzieningen in het geval van geen of enkelvoudige problematiek en wanneer er maximaal 2 professionals bij betrokken zijn.
2. **Zorgcoördinatie:** er wordt opgeschaald naar zorgcoördinatie indien er sprake is van meervoudige problematiek en er minimaal 3 professionals bij betrokken zijn. Er wordt afgestemd, zo nodig via een bijeenkomst.
3. **Procescoördinatie:** opschaling naar procescoördinatie vindt plaats in het geval van meervoudige problematiek en 4 of meer betrokken professionals. Er wordt actief contact opgenomen en indien nodig ook afgestemd.
4. **Brandpuntfunctie:** de brandpuntfunctie wordt ingezet indien de professionals niet op een lijn zitten, een professional zich niet aan de afspraken houdt, professionals wel op één lijn zitten, maar er sprake is van een wachtlijst of wanneer het onduidelijk is waarom er geen resultaat wordt geboekt.

Zie verder www.invoeringCJG.nl

⁹ Door in een vroeg stadium niet-geïndiceerde ambulante hulp in te zetten zou het inzetten van geïndiceerde jeugdzorg beperkt kunnen worden. Geïndiceerde jeugdzorg is alleen toegankelijk na een indicatiestelling van het Bureau jeugdzorg, denk aan hulp aan huis, dagbehandelingen, pleegzorg en dag- en nachthulp voor kinderen en jongeren; indicatiestelling wordt uitgevoerd door de bureaus jeugdzorg.

¹⁰ Wanneer de hulpverlening stagneert wordt eerst actie ondernomen door de uitvoerders van het gezinsplan, wanneer dat niet afdoende is wordt er actie ondernomen door managers en bestuurders van instellingen. Wanneer dit nog steeds niet tot resultaat leidt moet de gemeente in actie komen, dit kan op verschillende niveaus ambtelijk, wethouder of burgemeester of zelfs het inschakelen van de provincie.

5. Gemeentelijk beleid

5.1 Jeugd en de WMO

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) ingevoerd.

Het maatschappelijke doel van de WMO, is 'meedoen'. Eén van de 9 prestatievelden van de WMO is prestatieveld 2: preventieve ondersteuning jeugd. Het betreft hier 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'. Jeugd en jongeren komen eigenlijk in alle andere WMO-nota's voor.

Er zijn in 2008 een drietal nota's verschenen die ook op jeugd van toepassing zijn, namelijk:

- Kadernota: Beleidsplan WMO 2008-2011
- Een vernieuwingskuur, van vrijwilligerswerk naar vrijwillige inzet, 2008-2012
- Zorg voor gezondheid, nota lokaal gezondheidsbeleid Voorschoten 2008-2011

5.1.1 Kadernota WMO 2008-2011

In de kadernota WMO worden de samenhangende plannen van de gemeente op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning beschreven. De WMO, is ingedeeld in negen 'prestatievelden', deze worden stuk voor stuk beschreven.

De gemeenteraad geeft prioriteit aan prestatieveld 2 (Jeugd), dit prestatieveld wordt dan ook uitgebreid beschreven in de kadernota WMO en zal hier verder worden uitgewerkt in het Centrum voor Jeugd en Gezin.

5.1.2 Een vernieuwingskuur, van vrijwilligerswerk naar vrijwillige inzet, 2008-2012

In deze nota worden elf doelgroepen benoemd die zich mogelijk vrijwillig inzetten. Een groep is de groep jongeren, in deze nota personen tot 25 jaar. In Voorschoten bestaan verschillende initiatieven om basisschoolleerlingen kennis te laten maken met vrijwillige inzet. Zonder dat zij zich daarvan bewust zijn. Zo worden bijvoorbeeld kerststukjes gemaakt en bezorgd bij verzorgingshuizen en worden zelf gevulde schoendozen toegezonden aan kinderen die weinig hebben.

Als terugkerende motieven bij jongeren om zich vrijwillig in te zetten worden genoemd: ervaring opdoen; sociale interactie met vrienden / leeftijdsgenoten; betrokkenheid of mededogen met een bepaalde doelgroep; erkenning en waardering en tot slot ervaring opdoen voor een toekomstige carrière.

Vanaf 2011 moet elke middelbare scholier een maatschappelijke stage lopen. Dat heeft het kabinet onlangs besloten. De achterliggende gedachte hierbij is dat de maatschappelijke stage middelbare scholieren in de gelegenheid stelt iets te doen voor een ander om op die manier meer betrokken te raken bij de maatschappij.

Vanaf 2011 zullen landelijk ongeveer 195.000 scholieren van het voortgezet onderwijs een stage lopen. In hun hele schoolcarrière moeten zij hieraan in totaal 72 uur besteden.

De maatschappelijke stage komt later in deze nota terug bij het speerpunt Jeugdparticipatie (paragraaf 6.2). Een goed gekozen maatschappelijke stage kan immers bijdragen aan een actievere participatie van de jongere in de Voorschotense samenleving, waardoor de stage meer waarde heeft voor alle betrokken partijen.

5.1.3 Zorg voor gezondheid, nota lokaal gezondheidsbeleid Voorschoten 2008-2011

De wettelijke basis van deze nota berust op de Wet collectieve preventieve volksgezondheid (Wcpv).

De nota gaat in op de volgende door het kabinet genoemde 5 speerpunten, waarbij bij de eerste twee ook specifieke problematiek bij jongeren wordt genoemd.

- Schadelijk alcoholgebruik
De komende tijd zal meer aandacht geschonken worden op schadelijk alcoholgebruik bij jongeren.
- Overgewicht
Ondanks de redelijk gunstige cijfers van Voorschoten t.o.v. de regio blijft hiervoor aandacht.
- Diabetes
- Roken
- Psychosociale problematiek (depressie)

5.2 Jeugd en gezondheid

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor de 0 tot 4 jarigen en de zorg voor de 4 tot 19 jarigen valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Deze wordt uitgevoerd door de thuiszorgorganisatie Stichting Valent RDB en de GGD Zuid-Holland Noord. Beide organisaties hebben een aandeel in het (preventief) jeugdbeleid, zowel op lichamelijk als op psychosociaal gebied. Bij het consultatiebureau kunnen ouders terecht voor opvoedingsondersteunende vragen. Daarnaast geeft het consultatiebureau voorlichting aan ouders over bijvoorbeeld de ontwikkeling van kinderen en verzorgt het avonden over opvoedkundige thema's.

Beide organisaties verzorgen verder de diverse vaccinaties. Kinderen worden er onderzocht en de GGD licht in het kader van preventie voor over bijvoorbeeld seksualiteit en geslachtszieken. Verder worden er diverse cursussen aangeboden voor ouders van kinderen van 0-4 jaar.

De Jeugdgezondheidszorg wordt voor het grootste deel gefinancierd uit de Brede doel uitkering die de gemeente daartoe van het Rijk krijgt. Extra maatwerk wordt betaald uit het gemeentelijk subsidieplan.¹¹

5.3 Jeugd en opvoeding

Het Opvoedbureau in Voorschoten bestaat sinds 2001 en wordt gesubsidieerd door de gemeente. Het Opvoedbureau is een laagdrempelige pedagogische voorziening waar ouders (of verzorgers) met kinderen van 0 tot 19 jaar terechtkunnen met problemen en vragen over hun kinderen. De pedagogische advisering is gericht op het voorkómen dat opvoedingsvragen en spanningen uitgroeien tot problematische situaties die de ontwikkeling van een kind belemmeren.

De afgelopen jaren is het aantal ouders en verzorgers die het Opvoedbureau hebben geraadpleegd steeds toegenomen. In 2005 zijn er vragen gesteld over 39 kinderen, in 2006 over 54 kinderen en in 2007 over 58 kinderen. De drie meest voorkomende onderwerpen van gesprek zijn de aanpak van opvoeding en ouderschap, emotionele ontwikkeling en opvallend gedrag¹².

Vanaf 1 januari 2004 zijn alle opvoedcursussen ondergebracht bij het Servicepunt Opvoedcursussen van de GGD Zuid-Holland Noord. Met de bundeling van krachten verbetert de kwaliteit van het aanbod: meer bekendheid, meer keuzemogelijkheden, een grotere spreiding, betere continuïteit en toegenomen toegankelijkheid van de opvoedcursussen. Het grote voordeel van deze constructie is dat inwoners van Voorschoten nu ook deel kunnen nemen aan cursussen in andere gemeenten. In 2008 zijn er via het Opvoedbureau een aantal cursussen gecoördineerd.

¹¹ Meer over de financiering in hoofdstuk 7.

¹² Gegevens uit jaarverslagen van het Opvoedbureau

Er zijn 4 babygroepen georganiseerd, met een totaal deelnemeraantal van 29. Daarnaast is één keer de cursus "Opvoeden Zo!" gegeven, hieraan hebben 9 personen deelgenomen¹³.

5.4 Jeugd en onderwijs

5.4.1 De scholen en de opvang

In Voorschoten hebben we acht basisscholen: drie Rooms-katholieke, drie Protestants-Christelijke en twee openbare. In 2008 waren er 2348 kinderen ingeschreven bij deze scholen.

Nederlandstalig voortgezet onderwijs¹⁴ hebben we niet binnen de grenzen, maar wel op fietsafstand (Leiden, Wassenaar, Oegstgeest en Leidschendam). Het grootste deel van onze jongeren gaat naar het Adelbert College in Wassenaar (410 leerlingen in 2008), gevolgd door het Vlietland College in Leiden (320 leerlingen) en het Da Vinci College in Leiden (228 leerlingen over 5 verschillende vestigingen)

Voorschoten is goed voorzien van kinderdagverblijven (met kindplaatsen voor dagopvang voor 0 tot 4 jarigen) en vestigingen van buitenschoolse opvang (BSO). Volgens het Kinderopvangregister van de gemeente Voorschoten zijn er in totaal 291 kindplaatsen voor dagopvang van 0 tot 4 jarigen en 480 kindplaatsen voor buitenschoolse opvang.

Zowel B4kids, Kindex als Trias Kinderopvang BV (Antroposofische kinderopvang) zijn hier actief en hebben verschillende vestigingen voor dagopvang (voor kinderen jonger dan 4 jaar) en buitenschoolse opvang (voor basisschoolleerlingen).

Naast de 'gewone' buitenschoolse opvang zijn er in Voorschoten ook twee sport-BSO-locaties. Namelijk de buitenschoolse opvang Toppers van B4kids bij Hockeyclub Forescate en de sport-BSO van Kindex.

Octopus kinderopvang en Gastouderbureau Kroostopvang zijn ook actief in Voorschoten.

Daarnaast hebben we ook een aantal peuterspeelzalen met in totaal maximaal 230 plaatsen (De Hooiberg - 50 plaatsen, 't Kwetternest Hooiberg - 50 plaatsen, Pippeloen Hooiberg - 50 plaatsen, Boschfluiters Hooiberg - 40 plaatsen en Olleke Bolleke Hooiberg - 40 plaatsen)

Tot 2006 was er in Voorschoten ook een Rudolf Steiner peuterspeelzaal, deze is echter 3 jaar geleden naar Leiden verhuisd. Zij geven echter aan dat nog steeds meer dan de helft van de kinderen uit Voorschoten komt.

5.4.2 Lokaal onderwijsbeleid en de Lokaal Educatieve agenda

In september 2008 is de nota: Lokaal onderwijsbeleid 2009-2013 vastgesteld. Lokaal onderwijsbeleid heeft betrekking op voorschoolse voorzieningen en basisonderwijs. Als praktische uitwerking hiervan is in 2008 de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) gepresenteerd.

Op deze educatieve agenda heeft de gemeente samen met betrokken partners (in ieder geval schoolbesturen, kinderopvanginstellingen en peuterspeelzalen) een aantal thema's gezet die besproken zullen worden, waarbij ook afspraken zijn gemaakt over de uitvoering en verantwoording van deze thema's.

Voor de LEA van 2009 zijn de volgende thema's gekozen¹⁵:

- Doorlopende leerlijn van voorschool naar basisonderwijs en taalbevordering
- Extra zorg en individuele begeleiding, leerlingontwikkelingsstimulering

---

¹³ Gegevens uit kwartaalrapportages 2008 van Valent

¹⁴ We hebben wel Engelstalig voortgezet onderwijs in Voorschoten, namelijk op de British School.

¹⁵ Meer inhoudelijke informatie over de hierboven genoemde thema's en de praktische invulling hiervan is te vinden in de Lokaal Educatieve Agenda 2009.

- Het Centrum voor Jeugd en Gezin
- Breed aanbod op gebied van cultuur, gezondheid, sport en bewegen
- Bestrijding van overgewicht
- Aanbod brede school
- Een veilige leeromgeving (fysiek en sociaal-emotioneel)
- De school in de wijk / gemeenschap

De LEA is een duidelijke illustratie van het integraal werken dat we in Voorschoten nastreven. Een aantal verschillende beleidsterreinen werkt hier intensief samen (jeugd, sport, onderwijs). Ieder jaar wordt er opnieuw een LEA samengesteld, waarbij gekeken wordt naar de resultaten van de vorige LEA en er thema's voor het komende jaar gekozen worden.

5.4.3 De Zorg Advies Teams (ZAT)

Sinds maart 2003 heeft Voorschoten een Zorg Advies Team 0 tot 4 jarigen.

Aan dit zorgnetwerk nemen Florence (algemeen maatschappelijk werk), Bureau Jeugdzorg, JGZ 0-4 jaar (consultatiebureau van Valent) en Kinderopvang deel.

De doelstelling van dit Zorg Advies Team is enerzijds het vroegtijdig signaleren van gezondheidsbedreigingen en anderzijds het afstemmen en coördineren van de hulpverlening. Binnen het Zorg Advies Team worden individuele kinderen besproken waarbij problemen zijn gesignaleerd. Het netwerk brengt vervolgens advies uit aan de hulpvrager.

In dit Zorg Advies Team 0 tot 4 jarigen zijn in het jaar 2008 6 nieuwe kinderen aangebracht. Er zijn 20 kinderen besproken, de meest voorkomende problemen waren gerelateerd aan de opvoedingssituatie (9 gevallen) en het gedrag van het kind (6 gevallen).

Er is ook een Zorg Advies Team opgericht voor het basisonderwijs, alle leerlingen 4 tot 12 jaar worden hier in besproken. In dit team zijn in het schooljaar 2007/2008 in totaal 7 kinderen ingebracht door 3 van de 8 scholen

Sinds de jaren '90 zijn er al Zorg Advies Teams voor het voortgezet onderwijs.

Omdat wij binnen onze grenzen geen voortgezet onderwijs hebben zijn er hier geen ZAT's voor de leeftijd 12-19 jaar, onze leerlingen die veelal in Wassenaar en Leiden naar het voortgezet onderwijs gaan (zie 5.4.1) worden in de ZAT's van deze scholen besproken.

Er zijn plannen om ook voor het MBO Zorg Advies Teams op te zetten.

Begin 2009 is gestart met een pilot om te kijken of het haalbaar en wenselijk is om de ZAT's meer schoolgebonden te laten opereren. Voorschoten doet hier samen met Leiden- Noord en Leiden- Professorenwijk aan mee. Het betreft hier de ZAT's op de basisschool.

5.5 Jeugd en arbeid

Het regionaal jongerenloket is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties (CWI, ROC, Bureau Leerplicht). Dit betekent dat een jongere op één adres alles kan doen; bijvoorbeeld zoeken naar een opleiding of naar vacatures, informatie over uitkeringen krijgen, een beroepskeuzetest doen. Elke jongere krijgt een trajectbegeleider; iemand die de begeleiding op zich neemt. Op die manier wordt een goede bijdrage geleverd in de dienstverlening aan jongeren, werkgevers, scholen en dienstverlenende instanties gericht op jongeren. Het jongerenloket is in mei 2007 fysiek van start gegaan in Leiden en bedient jongeren uit Kaag en Braasem, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude.

Op 1 januari 2009 hadden wij 3 jongeren (tot en met 23 jaar) met een Wwb-uitkering. Eén hiervan wordt begeleid door het Jongerenloket. De andere kunnen op (nog) niet bemiddeld worden naar arbeid,

de ene persoon omdat zij nog bezig is met haar inburgering en de andere omdat hij niet in staat is reguliere arbeid te verrichten en een indicatie heeft voor de Wet Sociale Werkvoorziening.

5.6 Jeugd en veiligheid

5.6.1 Signaleringsoverleg

Het signaleringsoverleg is in 2005 begonnen als casuïstiek overleg eens in de zes weken tussen de gemeente, de zorginstellingen en de politie. De casuïstiek is echter steeds meer overgenomen door het JPT (zie 5.6.2). De deelnemers van het signaleringsoverleg komen echter nog steeds eens per 3 maanden bij elkaar om “bij te praten” en de contacten aan te houden. In 2008 zijn er echter slechts 3 jongeren besproken, reden om in 2009 weer eens goed te kijken naar de noodzaak van dit overleg.

Vaste deelnemers aan het signaleringsoverleg zijn momenteel:

- Een jeugdbeleidsmedewerker van de gemeente Voorschoten.
- Een in jeugd gespecialiseerde wijkagent van Politie Hollands-Midden.
- Een jongerenwerker van het Jeugd en Jongerenwerk.
- Een leerplichtambtenaar van het Regionaal Bureau Leerplicht.
- Een maatschappelijk werker van Florence.
- Een preventiemedewerker van Bureau Jeugdzorg.
- Bureau Halt

5.6.2 Jeugdpreventieteam (JPT)

Voorschoten neemt sinds 1 januari 2007 deel aan het Jeugdpreventieteam met Bureau Jeugdzorg. Jongeren die probleemgedrag vertonen of die voor overlast zorgen hebben vaak ook op andere terreinen in hun leven problemen. Bij de werkwijze van het JPT zijn preventiemedewerkers van Bureau Jeugdzorg in het politiebureau gehuisvest en zijn afspraken gemaakt over snelle melding en doorverwijzing. De preventiemedewerkers hebben tijd om gedurende een aantal maanden de jongere en/of het gezin te begeleiden.

Waar nodig wordt afstemming gezocht met reeds aanwezige hulpverlening.

5.6.3 Het 3-dimensionaal overleg

Eens in de 6 weken vindt het 3-dimensionaal overleg plaats (ook wel bekend als 3-d overleg). Deelnemers hieraan zijn de gemeente, het Jeugd en Jongerenwerk en de politie. Op dit overleg wordt vooral gesproken over hangplekken en de aanpak van eventuele overlast. In 2008 waren er twee zogenaamde “hotspots” waar door de politie extra op gesurveilleerd is.

5.7 Jeugd en sport

In de Integrale sportnota “Sport en bewegen doe je samen, 2009–2012” wordt veel aandacht besteed aan de jeugdige Voorschotenaren. Vergeleken met het Zuid Hollandse gemiddelde wordt er in Voorschoten relatief meer bewogen. Dit geldt zowel voor jongeren als voor ouderen.

Eén van de voorwaarden om met plezier te bewegen is een uitdagende woonomgeving. Voor kinderen betekent dat bijvoorbeeld speelveldjes met avontuurlijke en uitdagende speeltoestellen. Maar natuurlijk zijn ook fietspaden, wandelpaden, voldoende openbaar groen van groot belang (en dan niet alleen kijkgroen, maar ook actie groen). Vanuit Jantje Beton Nederland zijn er mogelijkheden voor het realiseren van een sporttuin of speelpleinen in de vorm van een Crujff Court en/of Richard Krajicek Playground.

Naast het aantrekkelijk maken van de woonomgeving, worden er ook activiteiten georganiseerd die direct leiden tot beweging. In Voorschoten worden elk jaar Buitenschoolse Sport en Cultuur activiteiten georganiseerd. Deze activiteiten houden in dat, in samenwerking met verenigingen, basisschoolkinderen een aanbod krijgen om kennis te maken met diverse sporten, tegen een gereduceerde prijs. Hier wordt veel gebruik van gemaakt en de activiteit is dan ook succesvol te noemen.

Om er voor te zorgen dat alle kinderen in Voorschoten lid kunnen zijn van een sportvereniging ook de kinderen van ouders die het minder breed hebben, is er de Regeling Maatschappelijke participatie. Via deze regeling kan tot €225 per jaar worden aangevraagd voor sport- en cultuuractiviteiten. Deze regeling loopt in ieder geval door tot eind 2009.

5.8 Jeugd en Jongerenwerk

Sinds 2005 voert Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden Holland het jongerenwerk in Voorschoten uit. Ze werken vanuit de Basement.

Missie van het jongerenwerk is het begeleiden en 'opleiden' van jonge mensen tot vrijwilligers die zelfstandig hun activiteiten kunnen draaien. Dit vraagt voor verschillende groepen jongeren een andere investering. Steeds worden jongeren op hun kunnen en vermogen aangesproken.

Het jongerenwerk heeft veel geïnvesteerd in een vast en divers aanbod aan activiteiten in het jongerencentrum. Zo is er een gabbercafé, een divers cursusaanbod, een ChilaFlavour (ontspannen samenzijn), een vaste cabaretmiddag, diverse LAN-party's¹⁶ en gewone inloopmiddagen. De doelgroepen zijn divers en nog steeds wordt er voor 'nieuwe' groepen jongeren bekeken of en welk aanbod passend is.

Verder organiseert het jeugd en jongerenwerk jaarlijks het Piet den Hartogtoernooi, steeds meer in samenwerking met vrijwilligers in Vlietwijk. Bij dit populaire voetbaltoernooi spelen jongerenteams en teams van de gemeente, brandweer en politie tegen elkaar.

Een van meest bekende activiteiten is de uitvoering van de Jeugd Vakantie Bezigheden in de laatste twee weken van de zomervakantie. In heel Voorschoten worden voor kinderen van de basisschoolleeftijd diverse activiteiten georganiseerd, zoals de Splash (een groot waterfeest in zwembad het Wedde), een dagje vissen, politie- en brandweerdag, hutten bouwen en zeilen.

Het jongerenwerk is ook met grote regelmaat 'op straat' te vinden. Ze zoeken jongeren op en verwijzen hen voor activiteiten naar een van de buurthuizen of het jongerencentrum. Problemen worden signaleerd en opgepakt en er wordt gekeken naar de haalbaarheid van de verschillende plannen.

Buurthuizen

De afgelopen periode heeft het jeugd en jongerenwerk flink geïnvesteerd in activiteiten in buurthuis Vlietwijk.

Ook in buurthuis Alettahof is het jeugd en jongerenwerk actief aan de slag met jongeren die rondom de Alettahof wonen. Het is de bedoeling de jongeren die nu wel eens overlast veroorzaken 'naar binnen te halen' door een blijvend activiteiten aanbod. Verder is er in de wijk een sportwerker ingezet die

---

¹⁶ Een LAN-party is een grote of kleine bijeenkomst van computerliefhebbers van alle leeftijden die in hun vrije tijd bij elkaar komen en hun computers op elkaar aansluiten. De belangrijkste activiteit op een LAN-party is meestal het tegen elkaar spelen van computerspellen met 2 of meer personen.

samen met overlastgevende jongeren gaat sporten in de hoop dat deze jongeren dan op een zinvolle manier hun vrije tijd doorbrengen.

In buurthuis de Boschbloem wordt onder andere het jongerenbestuur ondersteund, met vooral de inzet om nieuwe leden te werven en de relatie met het volwassen bestuur te optimaliseren.

Meer over de specifieke activiteiten in 5.9.

Veiligheid

Het jeugd en jongerenwerk neemt eens in de 6 weken deel aan het 3d (driedimensionaal) overleg om hangplekken in Voorschoten in kaart te brengen en een plan van aanpak over overlast te ontwikkelen en uit te voeren.

Dit geldt ook voor het signaleringsoverleg, waar individuele jongeren die problemen hebben besproken worden. Het jongerenwerk is overigens ook een belangrijke vindplaats van jongeren met problemen.

Toekomst

Naast de wens van de gemeente om het bestaande aanbod te consolideren, dan wel uit te breiden waar nodig, zal er in de toekomst een belangrijke rol voor het Jeugd en Jongerenwerk zijn weggelegd in de samenwerking voor wat betreft de verbetering van de leefkwaliteit en sociale cohesie in wijken. Hierbij zullen zij zich vooral richten op het realiseren van samenhang tussen jongeren en bewoners en het realiseren van een passend en vraaggericht aanbod voor jongeren. Hier is een duidelijke link met het WMO-thema Wijkbeleid.

Het jeugd en jongerenwerk heeft al een vaste plek in het buurtoverleg Noord-Hofland, waar bewoners en professionals elkaar treffen en spreken over problemen maar ook kansen die de buurt biedt. Het is de bedoeling het Jeugd en Jongerenwerk in de toekomst veel meer bij de participatie met bewoners te betrekken.

5.9 Jeugdactiviteiten in de buurthuizen

Vanuit de drie buurthuizen worden verschillende activiteiten georganiseerd voor jeugd van alle leeftijden. Deze activiteiten worden over het algemeen ondersteund door het jeugd en jongerenwerk. De volgende activiteiten staan gepland en vinden plaats indien er voldoende vrijwilligers zijn om ze te begeleiden.

In buurthuis Vlietwijk zijn de volgende activiteiten:

- Eens per maand een tienerinloop
- Eens in de 2 maanden een meidenactiviteit
- Eens in de 2 maanden tienerdisco
- Elke week een kinderclub
- Eens per 6 weken een kinderbingo (vanuit de kinderclub)

In de Alettahof zijn de volgende activiteiten:

- Walk-in (vrije inloop) voor jongeren op maandag, donderdag en vrijdagavond van 19.00–22.00 uur.
- Woensdagavond sporten op het voetbalpleintje of bij slecht weer in de zaal.
- Incidentele kinderactiviteiten (bijv. straatspeeldag, jeugdvakantieactiviteiten, kinderbinco etc.)
- Er wordt gekeken naar de mogelijkheid tot het opnieuw opzetten van een kinderclub.

In de Boschbloem zijn de volgende activiteiten:

- Elke maand een tieneractiviteit, afwisselend een meidenavond, jongensavond en een gezamenlijke avond.

- Elke week een kinderclub
- Iedere dinsdag technika-10 activiteiten (ict- en techniekactiviteiten voor meisjes)

5.10 Jeugd en cultuur

Kunst en cultuur zijn een belangrijke factor in het leven van veel Nederlanders. Ook voor de inwoners van Voorschoten is kunst en cultuur van belang. In het coalitieprogramma 2006–2010 ‘Sprankelend en Betrokken’ uit zich dit belang in het waarderen van een gevarieerd gesubsidieerd kunst en culturaanbod dat verschillende doelgroepen dient. Daarnaast wordt ook belang gehecht aan het onder de aandacht brengen van dit aanbod bij een breed publiek. Één van de doelgroepen is de jeugd. In de notitie ‘Tussenstap cultuurnota gemeente Voorschoten 2008–2011’ is daarnaast meer specifiek ook het onderwerp ‘jongeren en cultuur’ als speerpunt opgenomen.

Om de jeugd al op jonge leeftijd in aanraking te brengen met kunst en cultuur en daarbij een breed bereik te hebben, draagt de gemeente zorg voor een aanbod van cultuureducatie op de basisscholen. Daarnaast is er ook een buitenschools aanbod voor de jeugd in de vorm van de zogenaamde ‘buitenschoolse sport en culturele activiteiten’. Dit aanbod biedt de jeugd van Voorschoten de mogelijkheid om kennis te maken met de verschillende takken van sport en uitingen van kunst en cultuur die in Voorschoten beoefend kunnen worden, zie ook 5.7.

Het kunst- en culturaanbod voor de jeugd buiten het onderwijs wordt daarnaast gestimuleerd door subsidiering van verschillende instellingen met een aanbod voor de jeugd. Het gaat dan om instellingen als onder anderen: de Stichting Kinderfilmtheater Voorschoten, de Toneelgroep Voorschoten, de Vereniging Leefbaar Voorschoten en BplusC.

Ook in regioverband wordt gewerkt aan het stimuleren van cultuurparticipatie bij de inwoners van de gemeenten van Holland Rijnland. Er is in dit verband subsidie bij de provincie Zuid-Holland aangevraagd en toegekend voor projecten in de regio voor de periode 2009–2012. Jaarlijks wordt daarbij bekeken welke gemeenten aan welke projecten meedoen. Door Voorschoten wordt in deze periode met name ingezet op aanhaking bij projecten gericht op jeugd en jongeren. Denk daarbij aan activiteiten op het gebied van de popmuziek.

5.11 Jeugdorganisaties en -subsidies

In Voorschoten zijn een groot aantal organisaties actief met en/of voor de jeugd. Deze organisaties worden gesubsidieerd door de gemeente¹⁷.

Zo heeft Voorschoten 4 scoutinggroepen, namelijk Scouting Impeesa, Scouting Kimball O’Hara, Scouting Leif Erikson en Scouting Maurits (voor geestelijk en gehandicapte jeugd).

Daarnaast wordt ook het kerkelijk jongerenwerk gesubsidieerd.

Voorschoten heeft een Speel-o-theek waar tegen een kleine vergoeding speelgoed geleend kan worden.

Er is jaarlijks een budget voor het organiseren van straatspeeldagen.

Uit het budget voor jeugdorganisaties kunnen jeugdactiviteiten gesubsidieerd worden, denk hier bij aan activiteiten die door buurthuizen georganiseerd worden.

Jaarlijks worden er in de laatste twee weken van de zomervakantie de vakantiespelen georganiseerd deze worden georganiseerd door het Jeugd en Jongerenwerk en gesubsidieerd door de gemeente.

Ook wordt er een subsidie verstrekt voor techniek en ict-activiteiten gericht op meisjes (Technika 10).

¹⁷ Precieze subsidiebedragen staan in het financieel overzicht in hoofdstuk 7.

6 Twee speerpunten: CJG en Jeugdparticipatie

6.1 Het Centrum voor Jeugd en Gezin

In het Centrum voor Jeugd en Gezin komen een groot aantal van de eerder behandelde onderwerpen samen, namelijk de verwijzindex, het elektronisch kinddossier, één gezin – één plan, Jeugdgezondheidszorg, Jeugd in de WMO en de ZAT's.

Dit speerpunt zal uitgewerkt worden in een projectplan. De raad zal regelmatig op de hoogte gebracht van de stand van zaken.

Schematische weergave van speerpunt:

CENTRUM VOOR JEUGD EN GEZIN	
Aanleiding	Wettelijke verplichting tot opening van een CJG voor 2012
Doelstelling	Komen tot een sluitende aanpak in preventief jeugdbeleid
Resultaat	Opening van CJG te Voorschoten in 2011
Financiën	Uit de Brede Doeluitkering CJG van het Rijk
Communicatie	Voortdurend informeren en raadplegen doelgroep en werkveld 2 x jaar een nieuwsbrief voor alle betrokkenen over stand van zaken
Projectorganisatie	Interne projectgroep en externe ontwikkelgroep onder leiding van beleidsadviseur Jeugd
Planning	2009 formuleren projectplan 2010 uitwerking projectplan, definitieve keuze locatie en afsluiten samenwerkingsovereenkomsten 2011 opening CJG 2012 evaluatie en consolidatie

Aanleiding

Sinds het sturingsadvies van de commissie van Eijck (Operatie Jong¹⁸) in 2006 heeft het concept Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) vorm gekregen. Ouders, jeugdigen en kinderen kunnen met alle mogelijke vragen over opvoeden, opgroeien en voor hulp terecht bij een laagdrempelig en herkenbaar punt in de gemeente. De gemeente heeft de wettelijke taak toebedeeld gekregen om uiterlijk in 2011 zorg te dragen voor de realisatie van tenminste één fysiek inlooppunt waar kinderen, jeugdigen en ouders met hun vragen terecht kunnen.

Dit betekent dus dat ook de gemeente Voorschoten sturing gaat geven aan het proces om te komen tot een fysiek CJG, waarbij zoveel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van de bestaande infrastructuur. Door het Portefeuillehouders Overleg "Sociale agenda" is een regionale basisvisie vastgesteld die alle aan het convenant (zie hoofdstuk 4) deelnemende gemeenten delen.

Hoog tijd om binnen de wettelijke kaders, de financiële mogelijkheden en de regionaal ontwikkelde visie te starten met de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin in Voorschoten.

Doelstelling

¹⁸ Operatie Jong is een in 2006 gestart samenwerkingsverband van de ministeries van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK, VROM en Financiën Het kabinet is met Operatie Jong gestart om het kind centraal te stellen en zo de uitval van jeugdigen zoveel mogelijk te voorkomen.

Het landelijk basismodel Centrum voor Jeugd en Gezin omvat 4 onderdelen

- A. de integrale jeugdgezondheidszorg, zoals omschreven in de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv): consultatiebureaus en GGD;
- B. de rol van de gemeente die in het licht van de Wet op de jeugdzorg is gedefinieerd. Het betreft hier opvoed- en opgroeiondersteuning zoals bedoeld in prestatievelid 2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). Deze wordt onderscheiden in vijf functies van het lokaal preventieve jeugdbeleid:
  1. Informatie & advies
  2. Signalering
  3. Toeleiden naar hulp
  4. Licht pedagogische hulp
  5. Coördinatie van zorg;
- C. de schakel met Bureau Jeugdzorg;
- D. de schakel met de Zorg- en adviesteams (ZAT) en via de ZAT's met het onderwijs.

Doelstelling van het project "Centrum voor Jeugd en Gezin in Voorschoten":

De ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin in Voorschoten, dat voldoet aan:

- I. de wettelijke eisen van het Rijk
- II. de behoeften van de lokale doelgroep
- III. de regionaal vastgestelde kaders
- IV. de (financiële) mogelijkheden van gemeente en samenwerkingspartners.

Voor alle duidelijkheid: een CJG is geen doel op zich, maar een middel om te komen tot een sluitende aanpak in het preventieve jeugdbeleid. Het geeft gemeentes de mogelijkheid het bestaande netwerk van voorzieningen en alles wat al is ontwikkeld op het gebied van jeugdbeleid te stroomlijnen. Dit betekent dus ook: niet opnieuw beginnen, maar dat wat er al is en goed gaat beter op elkaar afstemmen en verder uitbouwen.

Resultaat

De opening, in 2011, van een Centrum voor Jeugd en Gezin in Voorschoten waar:

- kind en ouders centraal staan;
- een samenhangend, transparant en herkenbaar aanbod is (ook digitaal beschikbaar);
- alle ouders en verzorgers zijn bekend met het CJG
- voldoende laagdrempelige ondersteuning op het gebied van opvoed- en opgroeimogelijkheden zijn;
- risicogroepen tijdig worden bereikt;
- de toegang tot begeleiding en zorg laagdrempelig is;
- samenwerking verplichtend is;
- het netwerk rond een gezin wordt ingezet bij hulpverlening;
- waar de zorg gecoördineerd wordt volgens het principe 'één gezin, één plan'.¹⁹

Financiën

De Brede Doel Uitkering (BDU) CJG van het ministerie bundelt enkele bestaande geldstromen op het terrein van Jeugd en Gezin, die afgelopen jaren nog afzonderlijk aan gemeenten beschikbaar werden gesteld.

De middelen zijn meerjarig voor de periode van 2008 tot en met 2011 toegekend. Hiermee wordt duidelijkheid en zekerheid voor meerdere jaren geboden. Bedoeling is dat de middelen na afloop van

---

¹⁹ Zie: 4.3 Coördinatie van zorg voor gezinnen met meervoudige problematiek.

de regeling en na positieve evaluatie van de resultaten, in het gemeentefonds worden gestort. Het betreft hier immers een structurele taak.

Communicatie

Het werkveld en de doelgroep worden voortdurend geïnformeerd en geraadpleegd, evenals alle betrokkenen binnen de gemeentelijke organisatie. Mijlpalen worden gevierd.

Communicatie wordt een deelproject in het te schrijven projectplan. Er zal 2 x per jaar een nieuwsbrief uitkomen voor alle betrokkenen (zowel intern als extern) over de stand van zaken.

Projectorganisatie

Zowel intern als extern wordt een groot aantal partners direct of indirect betrokken bij de ontwikkeling van het CJG, de projectorganisatie zal daar op ingericht worden.

Voor de interne organisatie betekent dit dat een projectgroep wordt opgericht, zodat integrale aanpak van dit project gewaarborgd is. Hierin worden deelprojecten als zorg/jeugd/WMO, financiën, communicatie, accommodatie en ICT uitgewerkt.

Extern wordt een ontwikkelgroep gevormd met vertegenwoordigers van de samenwerkende organisaties, die met dezelfde thema's in deelprojecten kan werken.

Gedurende het project zal ook de mening van de burger gevraagd worden. Gedacht wordt aan het instellen van een klankbordgroep/panel met een vertegenwoordiging van gebruikers (ouders, jongeren).

Planning

In het projectplan, dat in 2009 geschreven zal worden, zal verder ingegaan worden op de precieze planning en organisatie.

2009 zal gebruikt worden als startjaar, waarin de opdracht en doelstellingen helder zullen worden geformuleerd, informatie zal worden verzameld, de financiën in kaart zullen worden gebracht en de eerste gesprekken met deelnemers en toekomstige gebruikers zullen plaatsvinden. Waarna in 2010 een en ander verder wordt uitgewerkt, de projectorganisatie zal zijn opgetuigd, er duidelijke afspraken worden gemaakt tussen de deelnemende partijen en er een keuze voor een definitieve locatie gemaakt dient te zijn. Vervolgens zullen er samenwerkingsovereenkomsten gesloten worden en de verwijzindex en de methodiek "een gezin, een plan" zullen worden geïmplementeerd. Eind 2011 openen we de deuren van het CJG en is ook het virtuele CJG in de lucht. Het jaar 2012 wordt gebruikt voor evaluatie en consolidatie. Er wordt een tevredenheidsonderzoek gedaan onder de gebruikers, zodat we een jaar na opening kunnen bijstellen in wat nog niet helemaal voldoet. Het doel is een CJG te ontwikkelen dat voldoet aan de wensen van de medewerkers en gebruikers en aan de eerder geformuleerde doelstellingen.

6.2 Jeugdparticipatie

Bij het onderwerp Jeugdparticipatie komen de punten die niet in het CJG aan bod komen juist weer wel aan bod. Denk hierbij aan jeugd en onderwijs, sport, veiligheid, gezondheid (bijvoorbeeld in relatie tot alcohol, overgewicht), jeugd activiteiten. Thema's als jeugdoverlast en hangplekken lenen zich ook uitstekend om in dit verband te behandelen.

Dit speerpunt zal uitgewerkt worden in een projectplan. De raad zal regelmatig op de hoogte gebracht van de stand van zaken.

Schematische weergave van speerpunt:

JEUGDPARTICIPATIE	
Aanleiding	Actiepunt coalitieprogramma Recht tot participeren in Verdrag over de Rechten van het kind (Verenigde Naties) Verplichting WMO tot het betrekken van burgers bij planvorming gemeentelijk beleid
Doelstelling	Verkennen mogelijkheden en wensen doelgroep met betrekking tot actieve betrokkenheid van jeugdigen Onderzoeken van meerdere participatie activiteiten
Resultaat	In 2010 zijn er één of meerdere vormen van succesvolle jeugdparticipatie
Financiën	Uit budget Jeugdbeleid, andere mogelijkheden, zoals de WMO-gelden, worden onderzocht
Communicatie	Startconferentie voor doelgroep en andere betrokkenen (ook raadsleden) ter inventarisatie van de participatiebehoefte en –mogelijkheden van de jeugd. Gedurende het project worden zowel doelgroep als andere betrokkenen op de hoogte gehouden en geraadpleegd
Projectorganisatie	Coördinatie wordt verzorgd door beleidsadviseur Jeugd van de afdeling Welzijn. Gedurende het project kunnen externe uitvoerders ingeschakeld worden.
Planning	2009 samenstellen projectplan en Startconferentie 2010 start met activiteiten.

Aanleiding

Jeugdparticipatie wordt als actiepunt genoemd in het coalitieprogramma.²⁰

Voornemen is een Jeugdraad samen te stellen, bijvoorbeeld met een afvaardiging uit sport- en scouting- en muziekverenigingen, en deze vaker te consulteren en informeren.

In het verleden is er al eerder een Jeugdraad opgericht. Het blijkt echter moeilijk een Jeugdraad actief te houden, onder andere omdat het verloop groot is en de vorm niet altijd aansluit bij de belevingswereld van de jongeren.

Omdat de gemeente Voorschoten er groot belang aan hecht dat alle burgers participeren en betrokken worden bij het bestuur van hun gemeente, wordt dit onderwerp nu weer uitgebreid opgepakt in een projectplan dat gedurende 2009 vorm zal krijgen.

Naast het belang dat Voorschoten hecht aan jeugdparticipatie, wordt het recht te participeren ook genoemd in het verdrag over de rechten van het kind dat op 20 november 1989 werd vastgesteld door de Verenigde Naties. Hierin staat onder andere dat het kind recht heeft om zijn of haar visie te geven in alle zaken die het kind aangaan.

²⁰ Coalitieprogramma "Sprankelend en betrokken" 5.4 Jeugd en Jongerenbeleid.

Daarnaast is in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) de verplichting vastgelegd om burgers te betrekken bij de planvorming van het gemeentelijk beleid.

Er zal gekeken worden naar de mogelijkheid de maatschappelijke stage die vanaf 2011 verplicht is voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs te betrekken bij jeugdparticipatie. Dit wordt verder uitgewerkt in het projectplan.

Doelstelling

De doelstelling van het project "Jeugdparticipatie" is allereerst het verkennen van de mogelijkheden tot actieve betrokkenheid van jeugdigen bij (besluitvorming ten aanzien van) hun leefomgeving. Na deze verkenning (waarbij de jeugd uiteraard ook uitgebreid zal worden geconsulteerd) zal er een keuze worden gemaakt voor een of meerder participatie activiteiten, die vervolgens geïmplementeerd zullen worden.

Resultaat

In 2010 is er sprake van een of meerder vormen van succesvolle jeugdparticipatie in Voorschoten. Deze voldoen in ieder geval aan de volgende voorwaarden:

- De onderwerpen van participatie liggen dicht bij de leefwereld van de jongeren;
- Er is voldoende communicatie met en tussen de betrokkenen;
- Er is voldoende en kwalitatief goede begeleiding voor de deelnemende jeugd zodat zij er zelf ook baat bij hebben
- Er is een duidelijke afbakening van de keuzemogelijkheden of mogelijkheden van invloed, zodat er geen valse verwachtingen worden gewekt;
- De jeugd wordt serieus genomen en ervaart dat ook zo.

Financiën

Naast financiering uit het budget van het jeugdbeleid valt te denken aan het aanwenden van WMO-gelden. Meedoen staat immers centraal in de WMO en burgerparticipatie is dan een voorwaarde. Hier zal in het projectplan verder aandacht aan besteed worden.

Communicatie

Gedacht wordt aan een jeugdconferentie als start van het project, waarbij jeugdigen en andere betrokkenen uitgenodigd worden hun mening over jeugdparticipatie te geven, wat zijn de behoeften en mogelijkheden voor wat betreft jeugdparticipatie.

Gedurende het gehele project worden de doelgroep en andere betrokkenen voortdurend geïnformeerd en geraadpleegd, evenals alle betrokkenen binnen de gemeentelijke organisatie.

Communicatie wordt een deelproject in het te schrijven projectplan.

Projectorganisatie

Het project wordt gecoördineerd door de beleidsadviseur Jeugd van de afdeling Welzijn. Gedurende het project kan duidelijk worden dat er voor de uitvoering van bepaalde activiteiten externe partners gezocht zullen worden, zoals bijvoorbeeld het Jeugd en Jongerenwerk.

Planning

Net als bij het andere grote project (het CJG) zal het projectplan in 2009 geschreven worden. Daarin wordt verder ingegaan op de precieze planning en organisatie.

In 2009 zal ook een startconferentie worden georganiseerd ter inventarisatie van de wensen en verwachtingen van de betrokkenen. Uitkomsten van deze conferentie worden meegenomen in het projectplan, zodat in 2010 gestart kan worden met de eerste activiteiten.

7 Financiële kaders

Het gemeentelijk jeugdbeleid wordt uit verschillende bronnen gefinancierd. Financiering komt vanuit rijksmiddelen, middelen vanuit de provincie en middelen uit het gemeentefonds of de algemene middelen van de gemeente. Alle middelen zijn opgenomen in de begrotingspost Jeugd. Deze post is toereikend voor de uitvoering van de nota, extra middelen zijn vooralsnog niet noodzakelijk.

Rijksmiddelen

De grootste hiervan is de Brede Doel Uitkering CJG (BDU CJG) die beschikbaar wordt gesteld door het Rijk ten behoeve het jeugdbeleid. Het betreft hier een doelverstreking. De BDU omvat de middelen voor de jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen (voorheen de RSU Jeugd), gezins- en opvoedingsondersteuning, prenatale zorg en preventief jeugdbeleid. De BDU is door het Rijk in twee delen verdeeld, namelijk een deel bestemd voor de jeugdgezondheidszorg en een deel bestemd voor het opzetten en draaien van een CJG.

	2008	2009	2010	2011
Brede doel uitkering				
Jeugdgezondheidszorg	249.976	254.976	255.925	257.006
Centrum voor Jeugd en Gezin	52.676	95.690	124.819	158.028
Totaal bedrag BDU	302.652	350.666	380.744	415.034

Los van de BDU is geld beschikbaar gekomen voor het invoeren van het Elektronisch kinddossier, ook dit geld is geoormerkt.

	2008	2009	2010	2011
Samen aan de slag gelden voor EKD	7.106	14.393	22.180	26.690

Provinciale middelen

Gelden die via de RAS beschikbaar worden gesteld worden hier niet genoemd. Dit is geen geld dat wij als individuele gemeente te besteden hebben, maar geld dat in regionaal verband wordt ingezet. Daarnaast is er tot op heden geen beschikking van de Provincie ontvangen over de toekenning dan wel afwijzing van de aanvraag.

Gemeentelijk middelen

De Jeugd Gezondheidszorg voor 4-19 jarigen wordt uitgevoerd door de RDOG (GGD) en zit versleuteld in de bijdrage per inwoner die de gemeente aan de RDOG betaald. Verder worden er nog algemene middelen ingezet voor de bekostiging van onder anderen de oudercursussen. Het betreft hier de volgende bedragen:

	2008	2009	2010	2011
Maatwerk Jeuggezondheidszorg	20.971	21.233	21.498	22.039

In de toekomst kan worden gezien of er vanuit de WMO-gelden een bijdrage kan worden geleverd, dit is nu nog niet het geval. De bestaande middelen zijn vooralsnog toereikend.

Vanuit het Subsidieplan worden de gelden beschikbaar gesteld voor de jeugdorganisaties van Voorschoten. Het gaat hierbij om een bedrag van 286.099 euro in 2008 oplopend naar 298.507 euro in 2011. Hiervan is 75% bestemd voor de activiteiten van het jeugd- en jongerenwerk.

Subsidieplan	2008	2009	2010	2011
Budget jeugdbeleid	4.709	4.768	4.828	4.888
Scouting Impeesa	1.125	563	0	0
Scouting Kimball O'Hara	10.328	10.457	10.588	10.720
Scouting Leif Erikson	12.170	12.322	12.476	12.632
Scouting Maurits	350	355	359	364
Jeugd- en jongerenwerk	214.378	220.874	223.534	226.328
Kerkelijk Jongerenwerk	1.250	625	0	0
Straatspeeldagen	2.000	2.025	2.051	2.076
Speel-o-theek "tante Leen"	2.310	2.339	2.369	2.398
Project "ouders van tegendraadse jeugd"	1.000	1.013	1.026	1.038
Jeugd Preventie Team	13.500	13.669	13.840	14.013
Totaal	286.099	292.252	294.579	298.507